

Alegerile anului 1946 în documente de arhivă vâlcene

Terteci Carol
terteci.carol@gmail.com

După „cosmetizarea” guvernului dr. Petru Groza, comuniștii urmăreau și formarea unui Parlament în care să predomine. Alegerile parlamentare din 19 noiembrie 1946, marchează instaurarea controlului exclusiv în viața politică, exercitat de PCR în România după Al Doilea Război Mondial. Comuniștii români știau că nu sunt populari, așa că au urmărit încurajarea de tensiuni și dizidențe în rândurile „partidelor istorice”, totul pe baza unui plan „stabilit” împreună cu sovieticii. Astfel, la 9 ianuarie 1946, Gheorghiu-Dej a solicitat lui Vișinski, aflat la București, instrucțiuni privind politica PCR în noile condiții de după lărgirea guvernului Groza.

Rezultatele reale ale alegerilor din 19 noiembrie 1946 nu sunt cunoscute până acum. Lucrețiu Pătrășcanu, care ceruse lui Teohari Georgescu, ministrul de Interne, să i le arate, pentru a știi cum trebuie organizată în viitor politica și propaganda PCR, a primit răspunsul că ele fuseseră arse (subl. n.) și că, de acum înainte, conțau numai cifrele comunicate oficial, care atribuiuau 79,86% din voturi Blocului Partidelor Democratice (BPD), condus de PCR, adică 378 din 414 locuri în Parlament. Căci, comuniștii se aflau la guvernare și era cunoscut de atâtea decenii că *cine are guvernul are și Parlamentul*.

Pentru județul Vâlcea, rezultatul oficial al alegerilor (cel mai probabil trucat) este de 83% pentru BPD, 9% pentru PNȚ - Maniu, 3,3% altele¹.

PCR și sateliții săi au format, la 17 mai 1946, Blocul Partidelor Democratice (PCR, Partidul Social Democrat, Frontul Plugarilor, PNL-Gheorghe Tătărescu, PNȚ - Anton Alexandrescu, Partidul Național Popular, formațiuni politice maghiare), al cărui program axat pe promisiuni populiste a fost compromis de seceta verii lui 1946, în primul rând, ea accentuând nemulțumirea populației față de guvern.

Probabil, așa se explică radiograma întocmită de Secția de Poliție din plasa Grădiștea-Vâlcea, privind opinia membrilor Partidului Comunist Român, că guvernul va pierde alegerile (fără acele „tehnici speciale” – n.n.):

Râmnicu Vâlcea
August 21, 7,30

Responsabilul politic din plasa Grădiștea Vâlcea a făcut o anchetă printre secretarii de celulă ai Partidului Comunist și de la 80% a deținut informația că guvernul pierde alegerile. Plasa aceasta pentru județ contează ca

¹ Arhivele Naționale-Direcția Județeană Vâlcea, Fond Arhiva Comitetului Județean PCR Vâlcea, Nr.849 (7/1946), f. 73.

cea mai bună. *Pesimismul comuniștilor este foarte accentuat și din nenorocire ei fac cor cu reacțiunea afirmând că guvernul va pierde în mod sigur alegerile.*

Topliceanu

21 august 7,30²

Campania electorală s-a desfășurat într-o mare tensiune politică. Guvernul a urmărit constant să împiedice propaganda electorală a opoziției. Informații privitoare la alegeri ne parvin atât din surse interne, cât și externe. Printre altele, extragem din **Raportul** lui Roy Melbourne, reprezentantul SUA în România, către Departamentul de Stat, privind alegerile parlamentare din 19 noiembrie 1946: *Schema falsificării de către guvern a alegerilor a fost evidentă încă înainte ca acestea să aibă loc, iar tactica a fost simplă și fără scrupule. Tehnica (specială – n.n.) a constatat din trei elemente: 1) măsluirea urnelor înainte ca observatorii opoziției să sosească la urne sau să li se permită să intre; 2) lipsirea a cel puțin 50% din cetățenii cu drept de vot de certificatele de alegător, permițând astfel sprijinitorilor declarați ai guvernului să voteze de mai multe ori și 3) nerecunoașterea dreptului observatorilor opoziției de a fi prezenți la numărarea voturilor³.*

Revenind la județul Vâlcea, avem **Ordonanța nr. 51 din 30 octombrie 1946**, emisă de Biroul Electoral Județean Vâlcea, ce reglementează desfășurarea alegerilor : alegătorii vor vota pe baza certificatelor de alegător, semnate de către Judecătorul și Grefierul Judecătoriei, din care face parte secția de votare, distribuite de către primăriile respective, după registrele electorale întocmite conform art. 11, 12, 18 și 71 din legea electorală. Vom vedea în continuare ce abuzuri a permis această prevedere referitoare la certificatele de vot și, tot în continuare, prezentăm documente de arhivă vâlcene ce vin în sprijinul lui Roy Melbourne.

Este vorba, mai întâi, de un **Raport de activitate** din ziua de 19 noiembrie 1946 la secția de votare nr. 55, Rm. Vâlcea (Simian):

...La ora opt fără un sfert a început votarea, echipele noastre au fost tot timpul printre alegători [...] și îndemnându-i să voteze soarele [...] Am observat și am fost informat că delegații maniști și brătieniști făceau propagandă în zona de votare, atunci am pregătit echipele noastre de ordine [...] pentru împiedicarea reacționarilor de a mai face propagandă [...]⁴.

Al doilea document este un **Raport** din 22 noiembrie 1946, întocmit de maior Berciu Gheorghe, numit în ziua de 15 noiembrie responsabil la urnă la Secția de votare Benești (comunele Benești, Ghioroiu și Poenari):

² Arhivele Statului București, Direcția Generală a Poliției, Partidele Politice. PNT-PNL, dosar 115/1946, f. 141 *apud* Arhivele Statului din România, România. Viața politică în documente. 1946, București, 1996, p. 320.

³ Arhivele Statului București, colecția Microfilme SUA, rola 666, cadrele 31-34; The National Archives of the United States, Washington D.C., Department of State, R.G. 59, Roll 9, Division of European Affairs, 1946-1949 *apud* Arhivele Statului din România, România. Viața politică în documente. 1946, București, 1996, pp. 512-516.

⁴ Arhivele Naționale-Direcția Județeană Vâlcea, Fond Arhiva Comitetului Județean PCR Vâlcea, Nr.849 (6/1946), f. 59.

Subsemnatul, însoțit de 2 tovarăși din comuna Benești, m-am deplasat la Ghioroiu în dimineața zilei de 17 crt. Tov. Primar din Ghioroiu mi-a adus la cunoștință că din 927 certificate de alegători distribuite la oamenii simpatizanți ai Blocului un număr de circa 600 certificate, restul fiind reacționari nu le-a distribuit⁵.

În sfârșit, al treilea document este un **Raport de activitate** la Secția de votare nr. 45, comuna Pârâieni, întocmit de delegatul Blocului:

Subsemnatul am vorbit cu președintele (secției de votare – n.n.) arătându-i cum trebuie să procedeze pentru ca succesul să fie pentru Bloc cu 93 la sută față de opoziție [...] La ora 20 seara s-a deschis urna și a început numărătoarea. Din cauza președintelui nu s-a putut face nimic la fața locului deci rezultatul a fost pentru Bloc 189 iar pentru Maniști 864. Reacțiunea și-a notat, dar nu a primit nici un act la mână deși a cerut.

Miercuri, când am sosit la Râmnic, am cerut acestui președinte să facem din nou calcul și să dăm Maniștilor numai 7%, iar Blocului 93%. Președintele a spus că el nu poate să ia de la Maniști, dar poate să ridice numărul cu circa 400 la Bloc. Subsemnatul nu l-am lăsat și am cerut să vină cu mine la tov. Nițulescu [...] l-am arătat că nu se poate altfel după care l-am dus într-un birou unde Subsemnatul am făcut calculul și am trecut pe curat, am complectat procesele verbale fiindcă el tremura din tot corpul, apoi i-am dat să semneze și am fost cu dânsul la DI Prefect pentru ca să le predea⁶.

Cercetarea mai multor documente de la Arhivele Statului scoate în evidență folosirea acelor metode ce au dus la câștigarea alegerilor de către comuniști, majoritatea apărând în aproape toate documentele:

- nu s-au întocmit registrele electorale;
- s-au făcut niște liste volante, cu maximum 15 zile înaintea expirării termenului de 2 luni, prevăzut în lege, pentru confecționarea registrelor;
- aceste liste au cuprins numai pe aceia care păreau favorabili regimului;
- afișarea nu s-a făcut deloc sau cu totul fragmentară;
- contestațiile au fost respinse, pe motive ridicole și nejustificate juridic;
- după expirarea termenului de afișare, aceste liste au mai fost încă o dată modificate;
- numărul votanților a fost încă o dată redus, prin nedistribuirea certificatelor de alegător acelora care au rămas neînscriși pe listele electorale;
- în foarte multe județe, delegații și asistenții partidelor de opoziție au fost arestați cu câteva zile înainte de alegeri. Aceia care au rămas liberi au fost împiedicați să intre în sălile în care se efectua votarea sau, dacă au reușit să pătrundă, au găsit birourile constituite înainte de ora legală;
- urnele s-au găsit sigilate și umplute cu buletine gata votate, nepermițându-se delegațiilor opoziției să facă vreun control. În cursul votării, persoane interpușe au votat de mai multe ori iar președinții birourilor de vot au introdus chiar ei buletine votate dinainte;
- s-au comis acte de violență la adresa opoziției;
- procesele-verbale au fost distruse și înlocuite cu altele, care să dea rezultatul dorit de guvern.

⁵ Idem, Nr. 848 (5/1946), f. 47.

⁶ Idem, fond 7, pp. 149-150.

În concluzie, și în județul Vâlcea, trucarea alegerilor reiese din documente, în ciuda pozițiilor oficialităților. „Nu contează cine și cum votează, contează cine numără voturile” (Stalin).

The parliamentary elections of the year 1946
in Valcea's documents archive

On 19 November 1946, took place the last democratic parliamentary elections in Romania, elections disputed between more parties and which have resulted in the establishment of the communist regime in Romania.

The results of these elections were truate and most documents were destroyed. Falsification procedures were applied to the last polling station and in the Valcea county have been preserved documents from the Romanian Communist Party (PCR) which shows us what party would have to win the elections in Valcea, how members of historical parties were prevented to vote and what pressures have been used to falsify the results.

In the end, are listed methods used by the communists at the national level.